

LJUDSKI GLAS

Glasiilo „Kmetško-delavske zveze“

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto 60 K, za pol leta 30 K, za četrt leta 15 K, na mesec 5 K; posamezna številka K 140. — V inostranstvu razmeroma več.

Vse dopise in pošiljatve za uredništvo in upravništvo „Ljudskega glasu“, kakor tudi za tajništvo K. D. Z. pošiljajte frankirane na naslov: Ljubljana, poštni predal 168. Poštine proste so le reklamacije. Ustmena poročila: v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6.

Slovenskemu delav- nemu ljudstvu!

Proti volji vseh tistih, ki delajo in trpe in ki zahtevajo pravično družabno uredbo, je ki zahtevala pred leti na podlagi krivičnega volilnega reda majhna manjšina, zastopajoča koristi mestnih in kmečkih bogatašev, skoro vse občine v Sloveniji v svoje roke.

To oblast je manjšina izrabljala zlasti v težkih vojnih letih v svoje sebične namene. Zato je nezaupanje do občinskih uprav silno zraslo in vse ljudstvo je glasno zahtevalo, da se izvrše na podlagi pravičnejšega volilnega reda po vsej Sloveniji nove volitve.

Socialno-demokratska stranka in Kmetško-delavska zveza se je zavzela kot zastopnica delavnega ljudstva z vso silo za to opravičeno zahtevo. Ko so vlada in vladajoče stranke uvidele, da se novih volitev ne da več zavlačevati, so sprejele nov občinski volilni red, ki nosi na sebi sicer še vedno veliko znakov krivice, ki pa daje kljub temu možnost, da pride ljudstvo bolj do besede kot dosedaj. Na podlagi tega volilnega reda bo poklicano delavno ljudstvo po Sloveniji v najkrajšem času po vseh slovenskih občinah na volišče.

Slovenski ročni in duševni delavci!

Prvič pojedete na volišče kot enakopravni občani. Prvič boste vrgli svoj glas na tehtnico in odločevali, ali bodi občina zasloba za tiranih in trpečih ali pa zatočišče bogatašev.

Na dan volitev boste sodili. Na dan volitev boste vse tiste, ki so občine zlorabljali, obsodili.

Na dan volitev boste izvojevali socialistično občino.

Ročni in duševni delavci, mali posestniki, viničarji, hlapci in posli! V socialistični družbi imajo braniti vse javne oblasti in tudi občina naše pravice in interese. Ti interesi bodo zavarovani le takrat, če pridete vi v njih upravo.

Zavojajte občino! V vaših rokah bo občina važna politična šola. Zavedajte se pri tem, da osvojitve občine sicer ne pomenja osvojitve oblasti, da pa je važna predpostojanka na poti do moči.

Veliko odgovornost sprejmejo nove občinske uprave za gospodarstvo v občinah, ker večinoma tiče občine globoko v mlaki bremen, ki jim jih je naprtila vojna in prejšnje slabo gospodarstvo. Tega se mora zavedati delavno ljudstvo, ko bo volilo, ter računati s tem, da bo treba dela, smotrenega dela, za katero je potrebno umevanje socialnih nalog v občini.

Občina je temelj družbe in najprimernejša domena za uvedbo pravega demokratizma, ki mora zdemokratizirati vse upravne korporacije navzgor. Tudi socialne in kulturne naloge občine so velike. Občina mora pospeševati šolstvo, izobrazbo sploh, zdravstvo, ustanavljati javne naprave in poobčiniti ono, kar služi javnemu blagru. Zlasti je danes važno stanovanjsko vprašanje, ki tvori povsod veliko družabno zlo.

Volilci! Storimo tudi pri volitvah v občine svojo dolžnost, kakor smo jo storili pri volitvah v konstituanto. Ne nazaj, ampak naprej moramo; dokazati moramo, da socializem med nami napreduje.

Delavno ljudstvo!

Pozivljemo te na nov in težak boj. Sprejmi ta boj in povedi v občini misel enakosti in pravičnosti do zmage!

Izvrševalni odbor jugoslovanske soc.-dem. stranke in Kmetško-delavske zveze.

Samostojneži izdajalci kmečkega ljudstva!

Slovenski samostojneži so bili nekaj časa v Belgradu v konstituanti v klubu zemljoradniških poslancev. Zemljoradniki sestojijo iz večih kmetijskih strank in imajo še precej napreden kmečki program, to pa zato, ker so ga večinoma povzeli iz socialističnega programa; v ostalem so pa ti zemljoradniki po veliki večini monarhisti. Ko so slovenskim samostojnežem liberalci obljubili ministrski stolček za mesarja Puclja, za Vošnjaka poslaniško mesto, vsem samostojnežskim prekupčevalcem in mesarjem pa izvoznice, pa samostojnežem kar ni več prijalo biti še nadalje v zemljoradniškem klubu in so ti liberalni podrepniki konečno popolnoma izstopili iz tega kluba, ter šli za mastno nagrado v liberalno-radikalno-turško vlado.

Značilno je, kaj so ob tej priliki zemljoradniki pisali o SKS. Zemljoradniško glasilo „Selo“ n. pr. je pisalo: „Program slovenskih samostojnežev ni nič drugega, kakor le nekaj praznih in puhlih besed. Oni so nas pri našem delu vedno le ovirali. Ves čas so z nami trgovali in mešetarili, prodajali se za izvoznice in uvoznice in druge osebnosti in strankarske koristi in na ta način slabili našo moč in naše število. Oni imajo samo špekulativne načrte v korist izvoznikarjem in veleposestnikom.“

Tako torej sodijo zemljoradniki o samostojnežih in njihovo spoznanje se popolnoma strinja s tem, kar mi že davno vemo. Glasilo SKS „Kmetijski list“ upravičuje seveda sedaj vstop samostojnežev v vlado, seveda prav zelo nerodno in za take, ki radi verjamejo vsem lažem. Upravičuje tudi izdajstvo SKS nad kmečkim ljudstvom kar se tiče agrarne reforme in tistih 1200 milijonov zemljiške odškodnine turškim veleposestnikom, katere milijone bo moral tudi slovenski kmet plačevati turškim begom in agom v obliki zvišanih davkov! „Kmetijski list“ hoče tudi nekaj pisariti o zemljoradnikih, češ da imajo ti preveč „komunističen“ program, s čemur pa „Kmetijski list“ ni ničesar drugega povedal, kakor da je SKS res samo stranka velegruntarskih liberalnih podrepnikov, ki ne marajo, da bi kmečko-delavsko ljudstvo prišlo do svojih pravic.

Danes je torej popolnoma jasno, da je slovenska samostojna stranka le stranka, v katero spadajo vsi veleposestniki, veliki

gruntarji, bogati mesarji, prekupčevalci zemljišč in zemljiški rentniki, nikdar pa ne spada v to stranko mali kmet, kajžar in bajtar, ki svojo zemljo s svojo lastno roko obdeluje, in tudi noben poljedelski delavec, hlapec in dekla. Ves ta ubogi kmečko-delavski sloj ima marveč svojo edino pravo stranko le v Kmetško-delavski zvezi!

Obrni torej, revno kmečko-delavsko ljudstvo, hrbet vsem kapitalističnim strankam, tako klerikalcem, liberalcem kakor tudi samostojnežem in se organiziraj v KDZ, da boš zedinjeno lahko izvojevalo zmago proti vsem ljudskim pijavkam nele že sedaj pri občinskih volitvah, temveč za vedno!

Upravna razdelitev naše države.

Centralistična ureditev države je danes gotova stvar. Ustavotvorni odbor se je z večino glasov izrekel za centralizem in ker bodo tudi zemljoradniki glasovali za vladni ustavni načrt, je več kot verjetno, da bo centralizem prodril tudi v konstituanti sami. S tem pa seveda še ni rečeno, da bo centralizem končno obveljal, pač pa bodo še v tem pogledu hudi boji za revizijo ustave, ker avtonomisti ne bodo zlepa mirovali. Za nas socialiste je stvar v toliko enostavna, ker oblika državne uprave ni predpisana nikjer v strankinem programu.

Paragraf v ustavi, ki govori o upravni razdelitvi države, se glasi: „Uprava se vrši v kraljevini po oblastih, srezih in občinah. Razdelitev na oblasti se vrši po zakonu, kakor zahtevajo socialne in gospodarske razmere. Ena oblast sme imeti največ 700.000 prebivalcev, katere se smejo združiti v eno večjo oblast; končno veljavno morejo o tem sklepati skupščine dotičnih oblasti, vendar tudi v tem primeru oblast ne more obsegati več kakor 700.000 prebivalcev. Na čelu vsake oblasti stoji veliki župan, katerega postavlja kralj in ki po državnih organih opravlja posle državne uprave v oblasti. Dokler se z zakonom ne izvrši razdelitev na oblasti, bodo okrožja v Srbiji, Bosni, Hercegovini, Črni gori, Dalmaciji, Sloveniji in v županijah na Hrvatskem in v Vojvodini izvrševala posle oblasti kakor dosedaj.“

Samoupravne skupine bodo imele te-le pravice: „Za posle posebnega krajevnega, srezkega in pokrajinskega značaja se ustanove posebne krajevne, občinske, srezke in pokrajinske uprave. V samoupravnih zadevah odločajo posebni samoupravni organi na podlagi zakonov. Samoupravnim pokrajinskim upravam se poverjujejo tile posli: 1. Pokrajinske finance a) določevanje pokrajinskega proračuna, b) razpolaganje s pokrajinskimi nakladami na davščine, ki se na podlagi zakona dajejo samoupravam za pokritje stroškov. 2. Pokrajinska javna dela in gradbeni predpisi. 2. Briga za pospeševanje pokrajinskih gospodarskih interesov: poljedelstvo, vinogradništvo, sadjereja, gozdarstvo, rečno in jezersko ribar-

stvo, lov, kakor tudi napredovanje kmetijstva v tehničnem oziru. 4. Uprava pokrajinskega imetja. 5. Skrb za narodno zdravje v pokrajini in vse ustanove, ki pospešujejo zdravstveno stanje v pokrajini. 6. Vere in varnostne odredbe. 7. Skrb za socialne naloge v pokrajini. 8. Humanitarne ustanove. 9. Pospeševanje prosvete v pokrajini. 10. Pospeševanje strokovne izobrazbe v pokrajini. 11. Vpeljava in določanje ustanov za štedenje, vzajemno pomoč in zavarovanje. — Vsi drugi posli se z zakonom poverijo pokrajinskim avtonomijam. — „Ako pokrajina ne bi mogla vršiti vseh naštetih poslov s svojimi sredstvi, mora na zahtevo pokrajinske skupščine in na podlagi odobrenja narodne skupščine država dati potrebna sredstva pokrajinski samoupravi ali pa izvrši te posle sama.“

Papirnati zmaj agrarne direkcije.

Mnogo pritožb in vprašanj od strani kmetov in delavstva prihaja na nas in na naše strokovne organizacije. Ker pa take majhne beležke ne skale vode in gredo neopaženo mimo javnosti, smo sestavili iz teh članek „Agrarna reforma in politika“, na katerega je odgovoril za velikonočne piruhe v „Jutru“ in „Sl. Narodu“ agrarni direktor gospod dr. Friderik Lukan.

Hvalevredno je, da je gospod direktor postal tako zgovoren. Žal, da je samo govoril in nič povedal, kar že dela, od kar je ta „grenki“ kruh. Ves članek ima namreč samo to majhno napako, da vsa zgodba ni resnična. In če smo v našem članku priznali eno dobro točko, moramo žal ugotoviti, kakor nam poročajo iz različnih krajev naši somišljeniki, da tudi zakupodaja dejansko ni izvršena. Koder je bilo možno s kupi popisanega papirja ustreči ukazom iz Beograda, se je storilo. Tako so se osnovali občinski agrarni odbori, ker je bilo treba samo okrožnice. To pa je bilo tudi vse. Da pa ljudstvo ni kričalo, se mu je mašilo usta z obljubami, drvi, deskami in hlodi, samo da je bila Bosna — mirna.

Osnovanje okrožnih agrarnih uradov, kakor tudi občinskih agrarnih odborov ni zasluga dosedanjega režima agrarne direkcije. Tem večje vprašanje pa je, če bodo te nove institucije pod sedanjim vodstvom agrarne direkcije v Sloveniji dosegle tudi svoj namen.

Nikdar nismo zahtevali nastavitve nestrokovnjakov, kakor nam jih očita gospod direktor v obliki „strokovnjakov-komunistov“. Vsa ta filipika proti komunizmu kakor tudi dolgotrajno razlaganje tehničnega ustroja uradov agrarne reforme v Sloveniji in prehodnih odredb, je podobna boju Don Quichotta z mlini na veter, ter ima namen ovreči trditve, katerih nasprotnik ni nikdar izrekel.

Kolikor je nam znano, je po naredbi v septembru t. l. sistem dosedanjih nadzornikov ukinjen. Spomin nanje med našim delovnim ljudstvom ni najboljši. Tako je „Naprej“ v zadnjem času parkrat slikal obupne socialne razmere, v katerih živi na primer slovenski lesni delavec na raznih veleposestvih. Gospod agrarni direktor je te notice enostavno ignoriral. Ako pomislimo nadalje, da so nositelji državnih oblasti na veleposestvih ravno nadzorniki in da ti po veliki večini niso zganili niti s prstom, da se olajša bedo tega delavstva, moramo pribiti, da so vsi slavospevi gospoda direktorja tem nadzornikom samo kopa lepih besedi, s katerimi hoče prikriti velike nedostatke svojega režima. Pisali smo že o Pergerju v Mislinjah! V zadnjem času pa dobivamo slična poročila s posestva grofa Thurna v Guštanju v Mežiški dolini. Delavstvo nas kliče obupno na pomoč, da nekaj ukrenemo proti temu aristokratskemu krvosesu. Nimamo sicer najboljših misli o slovenskih kapitalistih. Toda nikdo izmed njih ne izkorišča tako nesramno slovenskega delavca, kakor ravno nemški gospod grof Thurn, ki je iz neznanih razlogov poseben proteže agrarne direkcije. Njegovo posestvo, ki leži na koroški državni meji, je prosto vsakega fiktivnega nadzorstva. In gospod grof se upravičeno smeje v pest slovenskemu delavcu in vsem odredbam raznih oblasti. Zahtevamo,

da se takoj stori vse korake proti temu grofu, da se ga postavi pod državno upravo in da se regulira mezdne zadeve delavstva.

Ne da bi očitali nadzornikom nekaj konkretno slabega, jih je treba nadomestiti nemudoma v smislu beograjskih naredb z drž. upravitelji. So pač kakor dimniki, ki se kade, kadar kuri gospodar hiše, sicer pa nimajo drugega opravka, kot da se vidijo daleč po deželi. Državni upravitelj pa vodi v svoji kompetenci na podlagi tozadevnih naredb upravo docela neodvisno od lastnika, ki izgubi vsako soodločevanje. Je kakor jež, ki prežene lisico iz brloga, medtem ko je drž. nadzornik nadzorovalni organ, ki nima nobene odločilne besede in samo gleda, kakor ljudje v cirkusu s pravico, da smejo ploskati ali pa ne, če slon dobro telovadi ali pa ne.

Naravno je, da drž. upravitelj in z njim drž. oblast prevzame tudi polno odgovornost za svoje ukrepe glede uprave in socialnih razmer delavstva na dotičnem veleposesu, dočim je nadzorniku vseeno, če cirkus tudi pogori. Tako je na primer drž. uprava v Snežniku za tamkajšnje delavstvo povsem zadovoljiva in so plače primerne.

Dosedanji drž. nadzorniki so pa samo slamnati možje, za katerih širokim hrbtom se skriva brezobzirno izkoriščanje delavstva od strani veleposestnikov.

Očitali smo ravno sedanjemu režimu agr. direkcije, da umetno pridržuje sedanje nadzornike in zadržuje uvedbo državnih uprav pod raznimi pretvezami in s tem eminentno škoduje socialnim interesom delavstva v korist veleposestvom. Ljudstvo to čuti. Na tem zelniku je tudi zrasla povest o zlatem selu.

Niso nam na poti uradniki vsled svoje tuje narodnosti. Dejstvo pa je, da je nemški uradnik, kot zastopnik tujega kapitalizma napram delavstvu še okrutnejši, kot slovenski. Nadaljuje pač zgodovinsko dedščino tlačanskega valpta v korist ostankom nemškega fevdalizma. — Zanikamo odločno, da bi bil gospod direktor v tem pogledu storil svojo dolžnost. Usiljuje se nam torej nehote misel, da stoji nacionalizem gospoda direktorja na ravno takih slabih nogah, kot pa njegovo praktično izvajanje beograjskih naredb.

Pripomnimo še k temu, da so v Beogradu odgovorili našim poslancem, da ne vedo ničesar o predlogih ljubljanske agr. direkcije glede drž. uprav v Mislinjah in Kočevju — Soteska. O tem papirnatem zmaju naj gospod direktor odgovarja pred lastno vestjo.

Vsem socialistom!

Strankin zbor v Celju je uredil definitivno organizacijski red v stranki. Med drugim je določil, da morajo vsi člani plačevati prispevke za naprej, ter da se smatrajo že po enem mesecu za nečlane, če ne vrše svoje dolžnosti, dočim je prej vsak sodrug lahko ostal dolžen tudi za tri mesece. Strankin zbor je določil tudi, da ne bodo priznane članske pravice pridobljene pred razdorom v stranki nikomur, kdor ne bi konca leta 1920. spoznal potrebe organizirati se.

Mnogi sodrugi, tudi taki, o katerih ve vsa javnost, da so naši pristaši in bojovníki, niso zadostili svoji strankarski dolžnosti, ker se jim zdi plačevanje prispevkov premalenkostno, da bi mislili na to, posebno, ker žrtvujejo za stranko mnogokrat neprimerne večje svote.

Organizacijski red mora biti za vse enak, zato pozivlja načelstvo stranke vse organizacije kakor tudi posameznike, da se pobrigajo za svoje članstvo v tem oziru.

Organizacije, ki do 8. maja ne pošljejo svojega obračuna za april, izgube pravico v stranki prav tako, kakor posamezniki, ki pri tem obračunu za april ne bodo všteti kot živi člani.

Načelstvo ne bi bilo opravičeno podaljšati termin, ki ga je novemberski zbor določil na Novo leto 1921. Ker pa govore nasprotniki stranke o „razsulu“, in bo o tem „razsulu“ govoril tudi strankin zbor, ki bo potreben morebiti že o Binkoštih ali pa kmalu po njih, ne moremo, da bi bili izključeni od sodelovanja na tem zboru tudi taki, ki bi se pozneje izgovarjali, da smo jim preprečili sodelovanje namenoma, zahrbtno, češ, ker je

bil vedno v stranki nered, so mislili, da imajo pravico biti neredni še tudi zdaj, groženj celjskega zbora pa da niso smatrali za tako resne.

Zato je sklenilo načelstvo podaljšati ta termin za posameznike do konca aprila, za organizacije pa do 8. maja t. l.

Temelj socialistične misli je združitev v organizaciji. Najboljši socialist preneha biti socialist, če se tega ne zaveda in če se po tem ne ravna.

V 71. številki „Napreja“ z dne 30. marca smo objavili pristopno izjavo. Kdor se boji, da bi radi nedetavnosti svojega krajevnega političnega odbora izgubil svoje članske pravice, naj to izjavo izreže, izpolni in pošlje naravnost centralnemu tajništvu v Ljubljano. Če njegova organizacija res spi, bo prejel za plačevanje prispevkov položnice, organiziran bo pa neposredno pri centrali, ki mu pošlje tudi izkaznico. (Naslov: Ljubljana, poštni predal 168.)

Načelstvo JSDS in KDZ.

(Tu gre torej za redno vplačevanje strankin prispevkov. Našim organizacijam KDZ priporočamo, da stvar uredi, da bodo na strankinem zboru, ki se bo vršil okrog Binkoštih in ki bo nedvomno velike važnosti, pravilno zastopane. Op. ur.)

Iz Kmetško delavske zveze.

Vsem krajevnim organizacijam. Članske knjige nam v kratkem poidejo. Ker bo nova naklada nekoliko izpremenjena, prosimo vse organizacije, ki imajo čiste formularje odveč, da nam jih pošljejo. — Centralno tajništvo JSDS in KDZ, Ljubljana, poštni predal 168.

Podružnica KDZ v Rajhenburgu nanzanja, da se bo list „Ljudski glas“ vsem tistim, ki so za mesec marec in še za poprej s članarino izostali, od 1. aprila naprej ustavil. Kdor še izkaznice ni sprejel ali kdor želi plačati, naj se zgleda pri sodrugu Rajm. Danko, mizarju v Rajhenburgu.

Žepni koledarji. Prosimo vse tiste, ki so dobili žepne koledarje v razprodajo, da nam javijo, koliko jih imajo še v zalogi, in ob enem naj nam za prodane odračunajo. — Centralno tajništvo JSDS, Ljubljana, poštni predal 168.

Organizacije, ki žele, da jim preskrbi centrala govornika za prvi majnik, naj se prijavijo pravočasno. Kdor prej pride, prej melje. Centralno tajništvo JSDS in KDZ, Ljubljana, poštni predal 168.

Za viničarje. Kadar bo vlada naredbenim potom uveljavila novi „Viničarski red za Slovenijo“, ga bo „Ljudski glas“ v celoti priobčil v posebni prilogi. To že sedaj na znanje sodrugom viničarjem, ki že sedaj lahko opozore na to tudi svoje sodruge tovariše, ki še niso naročniki „Ljudskega glasu“.

Vsem našim sodrugom in organizacijam KDZ. Meščansko časopisje ima po vseh krajih svoje poročevalce, ki mu stalno poročajo o dogodkih, bodisi političnih, dnevnih ali gospodarskih. Tudi naša stranka mora imeti svoje poročevalce. Zato prosi uredništvo „Ljudskega glasu“, oziroma tudi centralno tajništvo KDZ, da mu organizacije KDZ in naši sodrugi stalno poročajo o vseh dogodkih, shodih, nezgodah itd., da bo tudi naše časopisje svojim sodrugom širom vse Slovenije moglo o vsem poročati. Naj se torej vse organizacije navadijo na stalno poročanje svojem časopisu in naj, če treba, za to dajo kakemu zanesljivemu sodrugu tozadevno nalogo. — Agitirajte tudi povsod za svoj list in nabirajte naročnike. — Poročanje je pa posebno sedaj ob volitvah zelo potrebno. Pogovorite se o tem na svojih sestankih. — Upravništvo „Ljudski glas“.

Shodi KDZ.

V nedeljo dne 10. aprila t. l. ob 11. uri se bo vršil v Bohinjski Bistrici pri „Košu“ in ob 15. uri v šoli v Srednji vasi shod Kmetško-delavske zveze. Vsled važnosti dnevnega reda je dolžnost vseh somišljenikov, da se shodov udeležijo.

Dopisi.

Vičanci pri Veliki Nedelji. Dolgo časa smo spali in smo se slednjič tudi prebudili iz spanja. Bili smo od nekdanj tem našim samostojnejšem kot trpini pri delu. In ravno tako hočejo z nami še dalje postopati. Toda sedaj bo šlo vse drugače. Kolo na vozu se da nazaj in naprej sukati. Doslej ga je par trdoglavcev vedno sukalo nazaj, zdaj pa ga bomo mi naprej! Naša organizacija se je močno razširila. Občinski „štakorji“ se seveda vsled tega zelo bojijo občinskih volitev, ker jih bomo zapodili z njihovih sedežev. Čeravno smo doslej zadnji bili, vendar gremo vsi na delo, da uničimo sedanje naše mogotce. Za občinske volitve smo že pripravljani in vsi tudi dobro poučeni. Naj živi naša KDZ!

Sv. Jurij ob južni žel. Dragi sodrug! Dne 20. m. m. je bi pri nas shod. Razlagal in hvalil se je na tem shodu gosp. Josip Drogenik kot poslanec SKS, kaj da je že vse storil in da še hoče storiti za svoje volilce in kmete; posebno da naj bodo volilci potolaženi zavoljo davka in dohodnine, češ, to da smo imeli že poprej in bomo imeli še za naprej, in vojake, orožnike in poljejo smo imeli in moramo imeti še tudi za naprej. A prej pred volitvami je kmet g. Urleb ali pravilno rečeno gosp. Klajšek imel nekako 30 shodov in javnih sestankov, ter delavca in kmeta farbal, kaj vse da hočejo samostojnejši odpraviti, in sicer: vojašnico in da mora biti kmet davka prost, prenehati mora draginja in sam bog ve, kaj vse si je bil namislil ta sivolasi blagi starček! In to vse na ljubo svojega prijatelja in tovariša poslanca g. Josipa Drogenika. Več kakor 30 shodov je priredil, kakor je sam povedal v gostilni Matija Rajh v Vezovju domov se vračajoč, in se hvalil, da ga je sam gosp. Drogenik prosil, naj gre na shod na Planino namesto njega, češ, da njemu ljudje bolj verjamejo, ker je star možak in ponosen, premožen in izkušen kmet. Gotovo je g. Drogenik mislil na pregovor, ki pravi „Plavšaj pavra, da ti bo bika podaril“. No, on sicer ne potrebuje, da bi mu kdo bika podaril, ker ima že tako in tako večkrat po dva. — In tako se je g. Drogenik predstavil svojim volilcem kar na prostem, in sicer na konjskem sejmišču, ker si je g. poslanec mislil, da bi imel v prostorih pri g. Črnovšku premalo prostora. Toda dovolj bi bilo še prostora za goste in tudi za samostojnejše in še za socialne demokrate in komuniste in klerikalce, ker na shodu nobenih ni bilo veliko. In dragi moji sodrug, ker je mislil g. poslanec, da so vsi samostojnejši gluhi, je tako kričal in se penil, da ga je bilo čudno videti in slišati; ni pa tudi ne za čudež, ker ga je bilo gotovo strah; kajti kakor je izjavil sam, se morajo samostojnejši dobro čuvati, da jih rdeči volkovi ne požro. (Tako je nas socialne demokrate imenoval.) Svetujemo vam, gosp. poslanec in bogataš, da drugič pri zopetni takšni priliki pustite ubogega delavca v miru, da vam ne bomo delali strahu in da vam ne bo treba tako kričati na konjskem sejmišču, kakor da bi že res videli rdečega volka. — Eden sodrugov.

Boštanj ob Savi. V našem prijetnem kraju imamo neznanega župnika g. Rakovca. Dolgo časa že počenja ta mož stvari, ki se za župnika nikakor več ne spodobijo. Vsakega, ki ne trobi v njegov rog, smatra za brezverca i. t. d. V cerkvi ima prav veliko veselje nad tem, če more svoje farane kregati in zmerjati. Na veliko soboto je ob priliki blagosloavljenja kruha in kolačev celo uro ženske šikaniral v cerkvi in grozil, da bo vse spodil ven iz cerkve, češ, ker vidim, da nimate nobenega spoštovanja do svojih dušnih pastirjev. Mandral je po cerkvi semtertja in zahteval spoštovanja od ljudi. Gospod župnik! Ne mislite, da bodete na tak način pridobili spoštovanja od ljudstva, temveč le, če se bodete sami tako vedli, kakor se duševnemu pastirju spodobi. Marsikaj bi vam lahko povedali, ali vas itak vsi farani predobro poznajo! Toda eno bi v prvi vrsti svetovali: Kadar ste na prižnici, ponučite res Kristusov nauk, ker cerkev se je zidala za božje besede, nikdar pa ne za politične gonje. Lahko ste vendar že izprevideli, da vam ta ne hasne. Tukajšnje ljudstvo bo čitalo tiste časopise, katerih se mu bo zljubilo, nikdar pa ne one, katere mu vi usiljujete s strašenjem s hudiči in peklenkim brezdom! Ljudstvo ve, kam ga vodi črnuhovska politika, in to je pri volitvah tudi že pokazalo

in bo pokazalo tudi pri sedanjih občinskih volitvah. — Eden izmed Boštanjčanov.

Bevško pri Trbovljah. Pri nas imamo nekega možakarja, g. Ž., kakršnega tri fare ne premorejo. Odlikuje se po svoji mržnji do revnega delavskega ljudstva v Bevškem, ki ga na kratko imenuje berače. Toda mož je tudi priljuden in naklonjen seveda le do gospodov, s katerimi ima znanstvo še izza bivše Avstrije, ko je dobil obrti, kolikor jih je pač hotel. Sedaj ko je izgubil trafiko, je pa toliko razburjen, da je kar dvema strankama stanovanje odpovedal, češ da rabi prostore za svojo kravo in telico, če bo krava broja; dalje je zaprl vodnjak in prepovedal sosedom že čez 30 let rabljeno pot do potoka. Tudi njegovo obnašanje do bevških „beračev“ med vojno je še vaem dobro v spominu. Ta gospod pa je do — „beračev“ ne-le „dober“, ampak je tudi dober strelec, ki je postreljal tukajšnjem beračem po svojih postavah v sredi vasi ne glede na osebno varnost ljudi že lepo število kokoši brez skrbi, ker računa na zaščito gospodov iz Zagorja. Mi bi temu možakarju svetovali, da se v svojem početju in obnašanju umeri enkrat za vselej.

Rajhenburg. († Sodruga A. Strnak.) Dne 19. m. m. se je vračal rudar, sodrug Anton Strnak, zaposlen v rudniškem konsumu, iz Zagreba domov. Imel je še pol ure hoda do svojega doma. Med potjo domov se je zglasil še pri botru svojih otrok, v gostilni g. Fr. Pelterskega na polju izven trga. Ko se je pozno v noč poslavljaj, je pri sosedni mizi naletel tudi na svoja stara osebna sovražnika, očeta in sina Pečnika, mala kmetiča v Armeškem. Bila sta sicer njegova domača soseda, vendar pa je bilo med njimi sovraštvo zaradi hrastovega drevesa, ki je bil pripoznan sodrugu Strnaku. Nastal je v gostilni prepir in oba Pečnika sta podrla Strnaka na tla in ga tako močno tlačila, da sta mu hudo poškodovala prsni koš. Komaj pa se je sodrug Strnak privlekel še sam iz hiše, je bil že na dvorišču udarjen po glavi s štirioglato hrastovo letvo. Napadalec mu je razklal lobanjo in našel se je tudi strel v Strnakovi desni rami. Okoli 11. ure so nezavestnega Strnaka odpeljali na njegov dom in našli samokres zopet v Strnakovem žepu. Zagotavlja pa se, da so Strnakov samokres med tem napadom drugi v rokah imeli. Ko je preplašena žena hotela po zdravnika, je v tistem trenutku Strnak za vedno izdihnil. Zapustil je ženo in štiri nedorasle otroke. Žandarmerija je bila s stražmojstrom g. Košarjem takoj na licu mesta. Ko sta prišla Pečnika domov, je morala žena mlajšega okoli polnoči zbežati vsled surovosti obeh z otrokom k sosedu. Nato so žandarji oba Pečnika aretirali. Ob 5. uri zjutraj je bilo truplo sodruga Strnaka prepeplano v mrtvašnico. Pogreb bi se bil moral vršiti 21. m. m. ob 4. uri popoldne, toda naš kaplan g. Rabuza je tako hitel, da je mnogo spremeljevalcev pogreba pogreb zamudilo. Mnogi so se zgražali nad tem kaplanovim postopanjem. Pogreba so se udeležili delavci, tržani in sorodniki pokojnika iz Trbovelj. Pokojni sodrug je bil vrl zaupnik in sotrudnik rudarske strokovne organizacije, katero so potem komunisti razbili, tako da so rudarji sedaj brez nje. Strnak je bil idealen človek in je vedno zastopal solidarnost trpečega ljudstva. — Dragi sodrug! Tvoji sovražniki so ti odvzeli življenje, toda Tvoj duh in Tvoje delo za našo stranko trpečega ljudstva bosta vedno med nami živela in nas bodrila! Ostanesh nam nepozaben! Počivaj v miru!

Loče. Pred nekaj tedni so imeli samostojnejši pri nas shod. Gospod Drogenik jo je pa moral odkuriti, ker so ga volilci vprašali, kako je držal svoje prejšnje obljube. Očitno so mu, da sedaj klerikalce v Belgradu posnemajo in da ravno tako kakor klerikalci za ubogega malega kmeta nič ne storijo. Vse opravičevanje Drogeniku ni nič pomagalo in gospod liberalni podrepnik in kimovec jo je moral odkuriti. Povemo vam vsem samostojnejšem, pa tudi klerikalcem in liberalcem, da nas ne boste več farbali. Kakor vidimo, je edina naša stranka za kmeta, ki mora sam delati, in za delavce edinole naša KDZ! Pri občinskih volitvah na svidenje!

Štajerski Kranjc v Zagrebu. Sodruga z dežele nam piše: „Nedavno sem se mudil v Zagrebu. Okoli poldneva sva krenila s sorodnikom z Jelačičevega trga v Petrinjsko ulico v neko gostilno, da se najeva in popijeva malo vina. Ker sva s sorodnikom slovensko govorila, naju je pri plačevanju natakarcica napadljivo

vprašala, zakaj da smo Kranjci dr. Korošca volili. Odgovorila sva, da sva posavska Štajerca, ter da smo pri nas socialno-demokratsko volili. „A što hoče socialdemokracija“, vpraša natakarcica. „Svobodno republiko“, sva na kratko odgovorila midva. „Da, to je nešto drugo! A Kranjci so volili dr. Korošca, to znamo mi dobro!“ — „Naj Kranjci volijo, a mi Štajerci nismo več tako daleč zalupani,“ odgovorim jaz. — Nato je nastalo med gosti odobravanje in smeh. Vesela sva se s sorodnikom poslovila in vsi so nama z veseljem odzdravljali. — Moj sorodnik pa mi je na potu do postaje rekel: „Čuješ, brate, prizor v gostilni lahko imenujemo Štajerski Kranjc v Zagrebu“. Zadovoljna naju je vlak odpeljal zopet nazaj na našo ljubo Štajersko.“

Politične beležke.

† **Pred odhodom Italijanov iz Dalmacije.** Jugoslovanska in italijanska delegacija sta na svoji konferenci v Trogiru določili, da se izpraznitev dalmatinskih krajev, zasedenih doslej po Italiji in priznanih po rapalski pogodbi, izvrši v dneh 3. do 7. aprila. Pred vsem bodo Italijani izpraznili Šibenik, Knin, Drniš, Vis, Hvar in Korčulo.

† **„Spopad“ na romunski meji.** Zadnje dni je vladno časopisje poročalo, da so romunske čete prekoračile jugoslovanske mejo. Na vsem pa ni, pravijo, prav nič resnice, marveč je to baje le pretveza, da se magari za rep kakšen razlog, da bi mogla naša vlada poslati svoje čete na romunsko mejo, češ če bodo stali naši polki enkrat na romunski meji, jih ne bo težko poriniti preko Romunije v — Rusijo! Francozje bodo že celo stvar tako aranžirali, da bodo Romuni bežali, mi pa hajdi za njimi tako dolgo, da se bomo zapletli v boj z boljseviki.

† **Občinske volitve.** Za občinske volitve so se naše organizacije v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptujju že pripravile in so sestavile kandidatne liste.

† **Deželne vlade** bo centralna vlada primerno preuredila. V ljubljansko deželno vlado pridejo tudi samostojnejši; dr. Baltič bo še nadalje predsednik.

† **„Finte“.** V soboto je vlada iz Belgrada sporočila, da prepoveduje izvoz ovsa, sena itd., češ da so vladni gospodje konstatirali, da bo letos velika suša. — Ali gospodje v Belgradu res imajo naše ljudstvo za tako neumno, da mislijo, da ne ve, da gospodje ne morejo vedeti, kakšno bo čez pol leta vreme? Mi prava dobro vemo, da tiči za to „sušo“ nekaj drugega: Prepoveduje se izvoz vseh takih stvari, ovsa, sena, ki se rabijo za vojaške konje. In to bo v zvezi s tem, da vlada na pritisk Francozov nekaj namerava, kar pa naše ljudstvo, site prelijanja krvi, odločno odklanja!

† **Boj med radikalci in zemljoradniki v Srbiji.** Med radikalci in srbskimi zemljoradniki se po deželi v Srbiji vodi hud politični boj. Srbski zemljoradniki so razširili med vsem srbskim ljudstvom vest, da bodo seljaki morali plačati odškodnino za zemljo Turkom v obliki novih davkov. Tudi v Bosni in Hercegovini se vrši isti politični boj in radikalna kakor tudi liberalna zvezda je začela tudi tu med kmečkim ljudstvom vidno teniti.

† **Bolniško in nezgodno zavarovanje.** Ministrstvo za soc. politiko izdeluje načrt o enotnem bolniškem in nezgodnem zavarovanju za celo državo. Poljedelski delavci bodo zavarovani po posebnem zakonu. Zdravniška pomoč in zdravila bodo brezplačna.

† **Atentat na agrarno reformo.** Kakor že poročano, so Muslimani vstopili v vlado pod pogoji, ki jim bodo — ali pa vsaj mislijo, da jim bodo — napolnili njihove malhe z mastnimi milijoni. Demokrati, ki so nekaj časa bili v vprašanju agrarne reforme še precej dosledni svojem programu, so sedaj izdali sami sebe iz golega strahu, da se jim lepega dne vseeno ne poruši trhli vladni sedež. Agrarno reformo so kajpada izdali tudi samostojnejši, ki hočejo biti kmetiška stranka, pa s svojo politično taktiko bijejo v obraz ubogi kmetiški raji v ostalih dejih naše države, predvsem v Bosni, kjer se raja že itak upira z brahijalno silo zaradi prečega vprašanja agrarne reforme. Sedaj pa se nam javlja, da se je v Sarajevu vršila pri vladni konferenci o novi agrarni naredbi, na

podlagi katere odpade § 7. agrarne reforme o begluških posestvih. Mesto člana 7 pride narredba, po kateri naj bi se pogodbenim potom rešilo razmerje med begi in težaki, ki so že dobili begluško zemljo. Oni, ki pa zemlje še nimajo, pa bodo dobili zemljo pod tako vlado menda o sv. Nikoli.

Po svetu.

Madžarska.

Na velikonočno nedeljo je bivši avstrijski cesar Karl nenadoma prišel po neznanih potih v Budimpešto, ter obiskal tam državnega upravitelja Madžarske, Hortyja. Mislil je najbrže, da bo lahko v teh razmerah zopet zasedel madžarski prestol, kar mu je pa izpodletelo. Vse sosedne države so takoj protestirale pri madžarski vladi zoper to monarhistično pustolovščino bivšega cesarja in pijanca Karola, ter izjavile, da pod nobenim pogojem ne bodo dopustile, da bi madžarski prestol zasedel razkralj Karol. Sedaj ga bodo „po šub“ spravili nazaj v Švico ali pa bo moral na Špansko.

Nemčija.

Na Nemškem je sedaj popolen mir in komunistični puči so popolnoma prenehali.

Italija.

Na Italijanskem je vlada hotela razpustiti sedanji parlament, da bi mogla absolutistično vladati. Tej nameri vlade pa so se združeni socialisti odločno uprli in zagrozili vladi, da se temu z vso silo upro. — Atentati, poboji in požigi fašistov in anarhistov so v Italiji še vedno na dnevnem redu.

Angleška.

Na Angleškem je v zadnjem času začela brezposelnost delavstva silno naraščati. Sedaj je na Angleškem nad poldrug milijon delavcev brez dela. Brez dela jih bo pa še več, če bo Nemčija morala plačevati vojno odškodnino v obliki izdelkov svoje industrije in bodo vsled tega tovarne na Angleškem stale. To dejstvo bo morda še usodepolno za vse ententne države, v prvi vrsti pa za Angleško. Angleški rudarji so že zagrozili s stavko in tudi druge delavske organizacije se na Angleškem pripravljajo na generalno stavko. Vlada je že proglasila vsled tega izjemno stanje v vsej deželi. Beda revnega ljudstva neprestano narašča pod kapitalističnim režimom.

Grško.

Grška vlada je zelo imparjalistična in se pravkar vojskuje s Turki v Mali Aziji. Toda nima veliko uspeha, ker Grki vedno bežijo pred Turki.

Amerika.

V Ameriki je še vedno slabo za delavce. Brezposelnost je še vedno zelo velika; začela pa je v prav majhni meri pojemati.

Rusija.

Na Ruskem je sedaj mir, ker je Lenin osvobodil kmete rekvizicij in je namesto davka pustil le še desetino.

Domače vesti.

Novi župan ljubljanski postane vsled odklonitve zopetne kandidature od strani dr. Tavčarja sedanji poverjenik za pravosodje dr. Ravnihar, katerega namerava kandidirati JDS kot nosilca svoje kandidatske liste. Izvolitev dr. Ravniharja je seveda odvisna od zmage JDS pri občinskih volitvah.

Ljubljanski mesarji so zaštrajkali isti dan, ko je poslanec samostojnežev gospod mesar Pucelj postal minister. V Ljubljani se mesa kar nič več ne dobi.

Zračni promet se osnuje med Beogradom in Parizom. Z načrtom se bavi neka delniška družba. Ljubljana bo postaja za to zračno progo.

Popoln solčni mrk. Dne 8. t. m. bomo opazovali v naših krajih popoln solčni mrk. Solčni mrk bo viden v celi Evropi, severni Afriki, severni Aziji do Kitajske. V Ljubljani bo popoln solčni mrk ob 9.52, v Mariboru 9.53, v Zagrebu 9.54 in v Beogradu 8.59 uri zjutraj. V Evropi ni bilo popolnega solčnega mrka od 1867. leta.

Pretep. Velikonočni ponedeljek na Gorenjskem brez pretepa in poboja ni mogoč. V

Šenčurju pri Kranju so se na ta dan ponoči fantje stepli. V tepežu je bil težko v trehuh zaklan 31 letni posestnik France Kralj. Prepeljali so ga v Ljubljano v bolnišnico.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah Državne posredovalnice za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti se sprejmejo v delo: hlapeci, polj. dekle, polj. delavci, kovinski strugarji, strojni monterji, kovači, mizarji, usnarji, zidarji, šivilje za obleko in perilo, solcitorji, stolarji, služkinje, kuharice, vajenci, vajeke itd.

Hipna blaznost. V Ljubljani se je pred par dnevi nutil nenavaden prizor. Na nekem mladem kostanjevem drevesu je čepel mlad, divje besneč človek ter grizel z vsemi močmi razne veje. Goste pene so mu letele iz ust na tla. Okoli drevesa so se zbrali stražniki in številno radovedno občinstvo. Besni mladi človek je lomil veje. Suhe so letele na vse kraje. Naenkrat je začel plezati z drevesa. Ljudje so bežali pred njim. Ko je bil na tleh, jo je divje besneč ubral po glavnih mestnih ulicah. Divjal je po mestu, a stražniki se ga niso upali prijeti. Slednjič je pribesnel na samotni kraj za šentpetersko vojašnico, kjer so ga na stražnikovo obvestilo prijeli štirje bolniški strežaji. Zvezali so ga in odnesli v bolnišnico.

Rusi morajo zapustiti zdravilišča. Državni odbor za pomoč Rusom je sklenil, da se imajo vsi ruski begunci čimprej izseliti iz vseh kopališč in zdravilišč, kjer so začasno nastanjeni. Ta sklep ima namen, omogočiti gostom poset kopališč tekom poletja.

Umor pri Sv. Katerini. Na Veliko nedeljo zjutraj so hribčevci okoli Sv. Katarine zapazili na gozdni poti v neki zasedi ne daleč od Govejka umorjenega posestnika Ivana Kreka p. d. Lužarja, lastnika posestva na Govejku. Bil je iz zasede ustreljen. Pravijo, da ga je ustrelil njegov lastni sorodnik.

Pomota na dinarskih bankovcih. Uradno poročajo iz Beograda 25. marca: O priliki tiskanja relacij na državnih bankovcih po en dinar se je primerila pri tiskanju teksta v cirilici večja napaka in sicer v besedi „kruna“ tako, da je črka u prišla pred črko r. Za to napako bo dotični uradnik kaznovan z največjo kaznijo, ki jo predvideva zakon. Da ne bi država vsled te napake trpela občutne škode, se je sklenilo, da se ti bankovci izroče prometu, ker je tisk v latinici pravilen. To se javlja občinstvu, ki se opozarja na to, da so ti bankovci polnoveljavni. Iz ministrstva financ.

Vzorno gospodarstvo z denarjem. Sedanja vlada je nakazala bivšemu črnogorskemu prestolonasledniku 360.000 frankov letno, zato ker se je odpovedal črnogorskemu prestolu!

Gospodarstvo.

Elektrika v kmetijstvu. Na veleposestvih v Franciji so se v zadnjem času delali razni poizkusi glede uporabe elektrike kot gonilne moči pri oranju. Glasom časopisa „Revue de l'ingenieur“ se je tozadevno uporabljal vrteči tok s 5000 voltov. Plug se je pomikal s hitrostjo 2 m v sekundi in se je v eni uri preoralo pri 15 cm globokem oranju 1 hektar, pri 22—25 cm globokem oranju 0.8 ha, pri 40 cm globokem oranju 0.6 ha. Na podlagi natančne kalkulacije se je prišlo do zaključka, da stane oranje enega hektarja pri uporabi elektrike 93.75 frankov, pri uporabi parne moči 108 fr. in pri uporabi živine 153.20 frankov. Oranje z uporabo elektrike kot gonilne moči se torej rentira le na veleposestvih, kjer je v bližini vodna moč.

— **Zopet kredit!** Vlada v Beogradu si namerava zopet poiskati v inozemstvu kredit, to je novo državno posojilo. Sami dolgovi! Če bi gospodarje v Beogradu manj izdajali za vojaštvo, za pojedine i. t. d., bi vseh teh dolgov ne bilo treba!

Razne vesti.

Velikost Jugoslavije. Jugoslavija ima 269.500 km²; Italija 286.964 km²; Avstrija 70.000 km²; Madžarska 87.000 km². Jugoslavija je torej skoraj ravnofako velika kot Italija. Če odštejemo od Italije Julijsko Benečijo, ki po večini narodnostno pripada Jugoslaviji in bi spadala pod Jugoslavijo, je Italija za nekaj kvadratnih kilometrov manjša od Jugoslavije.

Konec davkov v — Rusiji! Moskovski urad osrednjega izvrševalnega odbora priobčuje zakonski načrt, s katerim menijo opustiti vse davke. In to se bo zgodilo radi tega, ker je prebivalstvo v mestih povečini delavsko, ki se preživlja s svojo plačo in ker oddaja kmečki živelj del svojih pridelkov državi. Socialistična ideja se je uresničila torej v toliko, da je že mogoče opustiti sistem davkov.

Kako poznamo, če smo še mladi ali smo že stari? Popolnoma enostavno: ena roka se obrne z dlanjo navzdol, s prsti druge roke pa se na njeni zgornji strani privzdigne koža. Ako se, ko jo izpustimo, takoj zopet zravna, potem smo še mladi, ako pa obstane in se le polagoma vzravna, potem smo že — stari.

Omejitev smrtne kazni v Češkoslovaški. Češkoslovaška vlada je izdelala zakonski načrt, ki omejuje smrtno kazen za zelo majhno število slučajev. Sodišče more obsoditi na smrt samo onega, ki bi moral po sedanjih zakonih biti v drugič obsojen na smrt in onega, ki je obsojen na dosmrtno ječo in izvrši v zaporu umor. Razen teh slučajev more izreči smrtno obsodbo edino hitri sod.

Z bojnega polja industrije. Po uradnem poročilu države New York je bilo v tej državi v letu 1920. 345.672 nesreč. V najhujši bitki ni nič hujše.

Zdravljenje raka. V Hamburgu se je posrečilo dr. Rollinu, da je našel sredstvo proti raku. Poizkus se je izvršil na dveh moških, ki sta imela že zelo razvitega želodčnega raka. Dr. Rollin izbaja iz dejstva, da obole na raku samo preko 30 let stari ljudje, vsled česar je sklepal, da se nahajajo v mladostni krvi protisredstva za raka. Radi tega je prenesel kri mladostnih na stare ljudi in je v obeh gonih slučajih imel uspeh. Iznajdba preiskuje dalje hamburška univerza.

Založba in last konzorcija „Ljudski Glas“.

Oblastem je odgovoren Ign. Mihevc.

Tiska: Tiskarna J. Pavliček v Kočevju.

Splošno kreditno društvo

v Ljubljani, registrirana zadruga z omajeno zavezo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadržnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši - podgane stenice-ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 12—, za podgane in miši K 12—; za ščurke, a posebno močna vrsta stane K 20—; posebno močna tinktura za stenice K 15—; uničevalec móljev K 10—; prašek za uši v obleki in perilu K 10— in 20—; proti mravljam K 10—; proti ušem pri perutu in K 10; prašek proti mrčesom K 10— in 20—, proti ušem pri ljudeh K 5— in 12—; mazilo za uši pri živini K 5— in 12—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 45, Petrinjska ul. 3.

COSULICH-LINE
= TRST-AMERIKA =
New-York — Buenos-Aires —
Rio di Janeiro — Santos
Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniš listov za potnike za Slovenijo edinote pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.